

Rejsebreve fra Grønland. 27.juli -3.august 2007

1.dag Kangerlussuaq. Grønland er grønt.

Jeg skriver til Jer fra Uummannaq, det nordligste punkt på vor Grønlandsfærd, ca. 500 km nord for polarcirklen. Solen skinner over det 1100m høje Uummannaq-fjeld, der rager op over denne ø, der er mindre end Amager.

Uummannaq-fjeldet (KJ)

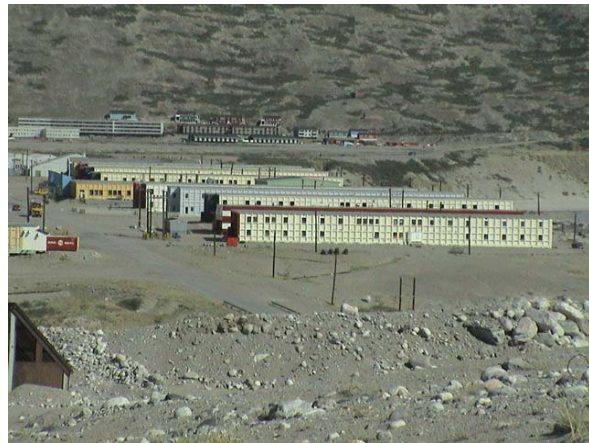

Proviantering før sejladsen, Kangerlussuaq-fjorden (CFM)

Men jeg må hellere begynde fra begyndelsen. Vi er på et 8 dages krydstogt med M/S Quest, der tidligere hed Disko II, men nu er solgt til et rederi på Bahamas. I fredags startede vi hjemmefra kl. 5 om morgenen for at tage med SAS til Kangerlussuaq, den tidligere amerikanske flybase Sønder Strømfjord. Til vor overraskelse var lufthavnen allerede overfyldt af folk på dette tidlige tidspunkt. Vi mødte hurtigt vore rejseledere Christian og Helle fra Albatros Travel, som lodsede os ud til flyet. Vi fløj nord om Island og fik landkending med Grønland ved Østkysten. Først et lag dravis på havet, så stejle, høje klipper direkte til havet samt bræer, der udtømte deres last af is til havet. Vi fløj over en kystbjergkæde parallelt med kysten og efterhånden ind over indlandsisen.

Vi flyver over Østgrønland(KJ)

Lufthavnen i Kangerlussuaq (KJ)

Vi fløj i over en time næsten 1000 km over denne for os at se ret ustrukturerede flade. Før vi igen så fjelde, søer og fjorde.

I Kangerlussuaq har Albatros et kontor og nogle store busser. Med en bus, der lignende Københavns bybusser tog vi ud i landskabet, der var grønt og frodigt. Jeg blev klar over, at det som jeg have læst tidligere om Erik den Røde, der omkring år 980 første gang kom til Grønland og derefter søgte at få andre islændinge til at flytte til det nyopdagede land, ikke passede. Det blev hævdet, at han kaldte landet for Grønland som propaganda for at gøre det tillokkende at flytte

dertil. Men landet er **virkelig** grønt. For øvrigt har jeg efter min hjemkomst fundet ud af, at propagandapåstanden går helt tilbage til 1200-tallet, hvor den er omtalt i den islandske Grønlændersaga, men den er altså skrevet mere end 200 år efter hændelserne, så det kan være en efterrationalisering. I hvert fald trivedes tilflytterne godt. De havde heste, køer, får og hunde med. Markerne kunne dyrkes, og der var kun lidt is i farvandene. På 1400-tallet ændredes klimasituationen. Det blev meget koldt. En periode, der kaldes den lille istid. Nordboerne uddøde. Deres plads blev indtaget af inuitterne, der trængte ind nordfra. I dag er der også en frodig rigdom af blomster – klokkeblomster, stenbræk, storblomstret gederams (Grønlands nationalblomst, se billedet her til venstre), kæruld, margueritter, løvetand og mange flere.

Af større dyr så vi moskusokser, rensdyr, sneharer og polarræv. Derimod blev vi slet ikke generet af myg eller stikfluer, som vi i forvejen var blevet advaret imod.

René, vor buschauffør, er Albatros Travels mand i Kangerlussuaq. Om vinteren tager han kunderne ud på slædeture. Han tog os hen for at vi kunne hilse på hans hunde. Før vi så hundene, var der to andre sanser, der blev virksomme. Der lød hyl, nærmest som når sirenerne i Danmark afprøves første onsdag i maj og vi mærkede en lugt af den type, om hvilken man i Esbjerg siger, at det lugter af penge. På et stativ hang der tørret hellefisk, der bruges som hundemad. I Danmark er hellefisk en af de dyrere fisk, men ikke her. Vi kom til en indhegning. Der stod hundene og hylede. Alle bundet til stærke kæder med en sådan afstand fra hinanden, at de ikke kunne komme op at slås. Alle vegne var der dybe huller. Dem

havde hundene gravet for at gemme noget af den mad, de fik, til senere brug. Der var murerspande, som René fyldte op med vand til hundene. Uden for slædesæsonen får hundene kun sparsomt med mad, men de får rigeligt i sæsonen for at have kræfter til at trække slæden. Senere på dagen skiftede vi over til en meget kraftig 4-wheeler bus, som ad en 40 km lang vej, den længste vej i Grønland, kørte os til indlandsisen.

Indlandsisen ved Kangerlussuaq

Christian orienterer om turen i panoramaloungen

Vi havnede på en meget høj endemoræne, hvorfra vi kunne komme op på indlandsisen. Den har trukket sig væsentligt tilbage de senere år. Derefter kørte denne bus os til havnen, der ligger 14 km vest for lufthavnen ved den 180 km lange Sønder Strømfjord - Kangerlussuaq på Grønlandsk. Der lå vort skib for anker. Vor bagage var allerede i forvejen bragt til skibet. Vi blev hentet

ombord af en Zodiak-gummiflåde, fik anvist vore meget behagelige kahytter med toilet og bad og var snart bænket i restauranten omkring en formidabel middag med en buffet af forretter, valg mellem flere hovedretter og desserter. I panoramaloungen øverst oppe, fik vi instruktioner om vor videre færd. Der var udsigt til meget skrap vej, når vi kom ud af fjorden. Inga og jeg sikrede os med gode søsygepiller - Marzine.

2.dag Sisimiut.

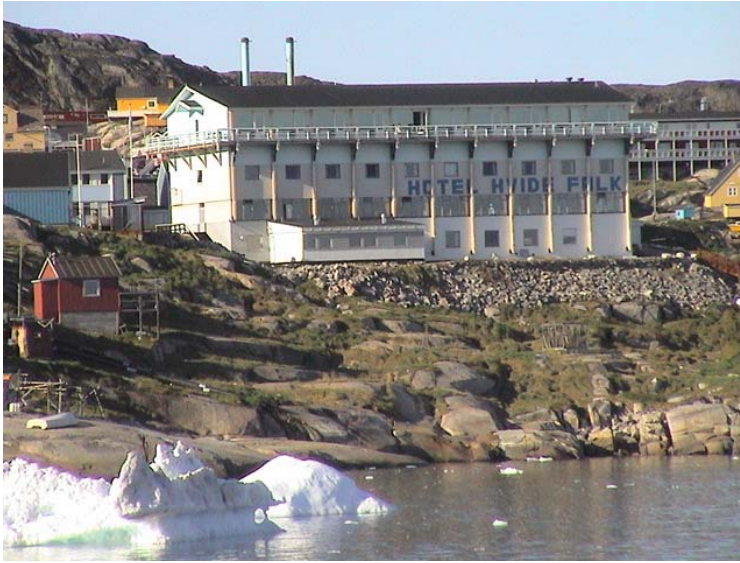
Da vi kom ud i Davis-strædet på vej nordpå til Sisimiut, blev vi kastet rundt i sengen. Det var skrap, men søsygepillerne virkede. Vi var friske til morgenmaden, der blev indtaget, mens vi allerede lå for anker i Sisimiut. Straks da vi kom i land oplevede vi en fantastisk hylekoncert. Der var en hundegård, hvor hundene begyndte at hyle, da vi passerede. Straks svarede hunde overalt i byen. Sisimiut er Grønlands næststørste by, meget driftig, med verdens største og mest moderne rejefabrik. På kajen var opstallet et utal af kølecontainere, der skulle bringe rejerne med mærket Royal Greenland rundt omkring

i verden. Størst aftager er Japan. Vi var på en lang rundtur i byen, som bl.a. har et udmærket museum, der er placeret i en bygning, der omkring 1770 blev nedtaget et sted i Norge og fragtet til Grønland. Det blev genopført et andet sted, end hvor det nu står, så igen nedtaget og flyttet hertil, hvor det først var bageri og tømrerværksted, indtil det nu er blevet museum. Foran museet er der en portal dannet af en Grønlandshvalkæbe. Vi var også på et kunstflidsværksted, hvor grønlandere arbejdede i forskellige benmaterialer - rensdyrtak, moskusoksehorn etc.. Ved 16-tiden sejlede vi videre, igen ud i det stormfyldte Davisstræde velgaderet med søsygepiller. Vi blev overrasket af stormen, mens vi var i panoramaloungen. Inga havde lige taget en kop kaffe i automaten, der stod til rådighed døgnet rundt, men da hun skulle bære den hen til vort bord, gik det galt, mærkelig nok forblev kaffekoppen på bordet, men den havde skubbet til en tallerken med småkager, der blev knust på gulvet - altså tallerkenen.

3.dag Ilulissat. Grønland er hvidt.

Det var igen smult vande, da vi den næste morgen lagde til kaj i Ilulissat, Grønlands tredjestørste by med sine ca. 5000 indbyggere. Den hed tidligere Jacobshavn og ligger i bunden af Disko-Diskobugten. Også her var vi om formiddagen på byrundtur. Inga var også på en tur til Sermermiut, en lokalitet, hvor der fandtes rester af bebyggelser fra Saqqaq-kulturen, den første indvandrbølge af inuitter for ca. 4500 år siden. (Se billedet til venstre). Det var en meget lang og anstrengende tur, som Inga måtte afkorte for at nå den aftalte frokost med mig på hotel Hvide Falks restaurant, hvor vi ville prøve en mere grønlandsk specialitet end den for øvrigt udmærkede mad, som vort fillippinske køkkenmandskab serverer for os. Vi fik stjernesud af hellefisk.

Hotel Hvide Falk, Ilulissat. (KJ)

. Jeg nævnte, at køkkenpersonalet ombord er fillippinere. Skibets besætning er et mønstereksempel over globaliseringen. Kaptajnen er den eneste dansker. Første styrmanden er fra Panama, de øvrige sømænd fra Guatemala og Honduras, serveringsdamerne er også fillippinske, mens kahytjomfruerne er fra Rumænien lige som en af kokkene. Chefkokken er fillippiner, en køkkenhjælp fra Malaysia. Alle er yderst venlige og arbejdsomme.

Første styrmand er fra Panama (KJ)

Vor rumænske kok holder fri (KJ)

Jeg prøvede som tidligere nævnt at sende rejsebreve hjem fra hotellet, men altså forgæves. Om eftermiddagen var Inga og jeg på en helikoptertur ud til Jacobshavn Isfjord, den nordlige halvkugles mest produktive bræ. Ca. 50 kubikkilometer is kælver årligt ud i denne fjord fra en bræ, der dannes af indlandsisen. Iskanten har i løbet af de sidste år trukket sig adskillige kilometer tilbage, et tegn på den globale opvarmning. Isfjorden er en tærskelfjord, dvs. at den ved munden har en lav vanddybde. Det medfører, at de kæmpestore isbjerge (mere end 100 m over vandet og over 700 m under vandet), ikke kan komme ud, men sammenstuvet i fjorden, indtil der er smeltet så meget bort, at de kan flyde ud over tærskelen. Over en strækning på adskillige kilometer er fjorden så fyldt med opstuvete ismasser, at man overhovedet ikke kan se den frie vandoverflade. Det var første gang, vi har fløjet med helikopter - en enorm og god oplevelse. Vi var otte med på turen foruden piloten. Inga fik plads foran i cockpittet ved siden af piloten. Det var givetvis den bedste plads. Ude nær iskanten landede vi på et lille fjeldflade. Inga gav sig straks til at klatre op i fjeldet. Hun bliver nu kaldt bjerggeden om bord på skibet for sin gode klatringsformåen. Jeg holdt mig til landingsstedet imens. På tilbageturen fløj vi ganske lavt over isfjorden. Krydsede ind og ud mellem isbjergene, der tårnede sig op over os. De fleste var aldeles hvide, men nogle havde store mørke partier. Det var is, der var væltet efter kælvingen, således at lag, der havde skuret mod undergrunden var kommet op til overfladen. Ofte var der smukke

himmelblå partier i isen. Det var områder påvirket af smeltevand. Isbjergene kunne have utrolig groteske former.

Brækanten af en sidearm til Jacobshavn isbræ

Ismasserne foran Jacobshavn isbræ

Begge billeder set fra helikopter

Isbjerg ved Ilulissat

Uummannaq-fjeldet (CFM)

4.dag Uummannaq.

Vidererejsen til Uummannaq gik igennem Vajgat - farvandet mellem Grønland og Disko-øen. Der var mange store isbjerger langs ruten. Ved 7-tiden i morges ankom vi så her til Uummannaq, en mindre by på godt 1500 indbyggere, der sammen med en række udsteder på andre øer danner Uummannaq kommune på mindre end 3000 personer. Vi er nu godt 500 km nord for polarcirklen, der skærer igennem tæt på Kangerlussuaq. Byen domineres af det 1200 meter høje Uummannaq-fjeld. Det er så stejlt, at det vistnok aldrig er blevet besteget. Det har to toppe med en lavning imellem, således at der er noget hjerteformet over det. Nogle mener, at Uummannaq betyder "det hjerteformede", men andre siger, at det betyder "stedet, man higer hen imod", fordi det er en landkending, der ses på stor afstand og fører til det beboede sted.

Om morgenen besøgte vi kirken, der er bygget i sten af bornholmske stenhuggere, der have hugget stenene ud lokalt. Den lokale turistchef Lucia gav os en fortræffelig introduktion til kirken og byen i det hele taget.

De andre vandrede så op ad de meget stejle veje til et udsigtspunkt højt oppe over byen. Sammen med en dame, der lige som jeg var svag i bentøj, tog jeg en taxi, der førte os samme sted hen. Denne lille by har faktisk 6 taxier. Vi var så på museet bl.a. med en udstilling om de 7 mumier, der for nogle år siden blev

fundet i en hule ikke langt fra Uummannaq.. De var for 500 år siden blevet overrasket på en bådferd af dårligt vejr, var søgt i land, havde taget skjul i en hule, hvor de antageligt er døde, fordi vejret ikke tillod dem at komme videre. Vi så på museet en af deres dragter lavet af fugleskind med dunlaget indad - meget velbevaret. Jeg var også i Pilersuisoq. Det er den kongelige grønlandske handels butik Det viste sig at være et enormt supermarked, yderst moderne. Man kunne få alt, simpelthen alt, hvad man kan få i et stort supermarked i Danmark. Priserne lå på ca. det dobbelte af, hvad tingene koster i Danmark. Alle mulige kødudskæringer lå udskåret i store frysediske. Det meste var kød og udskæringer som i Danmark. Der var dog også en beskeden disk med grønlandsk kød – moskusokse, rendyr, sæl, hval og grønlandsk lam og får. Det var noget billigere end det fra Danmark importerede kød. De fleste vil dog ikke købe sådant kød i butikken, men på Brædtet.

Det er en gammel betegnelse for det sted, hvor lokale jægere sælger fangsten. Det findes i alle byer og udsteder. I byerne er Brædtet dog en markedshal med rustfrie stålborde, vask og udskæringsfaciliteter, men den kaldes fortsat for Brædtet..

Brædtet i Uummannaq.

Allerede klokken fire tog vi videre. Vort skib lå for anker i fjorden. Vi sejlede derud i Zodiak-flåderne, styret af vore flinke mellemamerikanske sømænd. Det var lidt besværligt for mig at komme op på flåden fra pontonbroen i land og fra flåden til skibets landgangstrappe, særlig når der var søgang. Jeg har desværre en meget dårlig balancesans, men med sømændenes og nogle gange Ingas hjælp klarede jeg det. Et par ældre mennesker i vort hold måtte blive på skibet næsten hele tiden. Jeg klarede dog næsten alle landgange. Vi havde nu en ganske lang sørejse foran os. Efter en rundtur omkring Uummannaq-øen for at kigge på det flotte Uummannaq-fjeld sejlede vi tilbage til Disko-bugten gennem Vajgat.

5.dag Eqi- og Jacobshavn gletscherne.

Vi fortsatte syd om Arveprinsens Ejland og drejede derefter nordpå mellem denne ø og fastlandet for at komme til Eqi-fjorden (ca. 100 km nord for Ilulissat), hvor den mægtige Eqi –bræ kælver ud i vandet. De isbjerger, der stammer herfra, bliver hurtigt taget af strømmen. Derfor kunne vi med vort skib komme ganske tæt på den mere end 100 m høje, lodrette isvæg, der afslutter bræen. Vi

Eqi-brækanten

Victors hytte (t.v.) og turisthytter ved Eqibrae

lå stille der i ca. en time. Vi så enkelte mindre kælvinger, hvor stykker af isen brækker af og med et stort brag og opsprøjtende vandmasser falder ned i havet.

Om eftermiddagen gik vi i Zodiak-flåderne, og de fleste af os gik i land tæt ved bræen. Adskillige polarforskere har holdt til her. En af dem var Alfred Wegener, Østrigeren, der udviklede teorien om de tektoniske plader, som fastlandene hviler på, og som langsomt bevæger sig hen over kloden svømmende på jordens flydende indre. Den franske polarforsker Paul Emile Victor byggede her en hytte, hvorfra han udforskede indlandsisen. Denne hytte står der endnu. Desuden har driftige folk fra Ilulissat bygget fem hytter, hvor man kan overnatte og et hus, der rummer "Café Victor". Inga var med på denne landgang, som hun fandt meget anstrengende. Desuden blev hun og de andre overfaldet af myg og stikfluer. Det myggenet, som vi med meget besvær havde købt inden afrejsen, havde hun selvfølgelig glemt på skibet. Jeg blev ombord på Zodiak'en og tog i stedet for på en tur tæt langs med brækanten. Ved 4 – tiden var vi tilbage på skibet, som nu satte kurs mod Jacobshavn Isfjord, tæt ved Ilulissat, der hvor Inga og jeg tidligere havde været på helikoptertur. Vi sejlede tæt til isbanken, der hvor isbjergene strander på grund af den lave vanddybde.

Kæmpestore isbjerger stod der på rad og række og ventede, til der var afsmeltet så meget, at de kunne passere ud i fjorden. Men selv disse delvis afsmeltede isbjerger var enormt store. De føres af strømmen ud i Atlanten og havner ofte i farvandene nær New Foundland. Man mener, at det var et isbjerg herfra, der blev "Titanic's" skæbne. Vi måtte langsomt krydse ind og ud mellem dem for at komme hen til isbanken og senere ud derfra igen. Der var et rigt fugleliv på disse isfjelde.

Gråmåger, rider, malemukker og andre. Når vi kom nær, fløj fuglene op. Riderne med det store vingefang og sorte vingespidser, malemukkerne med en sjov flyveteknik, glidende tæt hen over vandet med udbredte vinger, af og til afbrudt af hurtige vingeslag. Fuglerigdommen her nær isbanken skyldes, at der med gletscherstrømmen føres næringssalte ud i vandet, nok hidrørende fra det afslidte materiale under gletscheren. Det fører til en rig planktonvækst og som følge heraf stor fiskerigdom, som fuglene smovser i. Vi var ved isfjorden omkring ni-tiden efter middagen. Solen

skinnede endnu. Sent om natten, hvor det fortsat var lyst, sejlede vi videre henover Disko-bugten hele tiden omgivet af enorme isbjerger.

6. dag. Qeqertarsuaq.

Qeqertarsuaq er dels det grønlandske navn for Disko-øen, dels navnet på den eneste større bebyggelse på øen. Byen hed tidligere Godhavn. Den er faktisk en aldeles fantastisk naturhavn. En klippehalvø skyder sig ud i en bue foran havnen, der således er godt beskyttet i hårdt vejr. For at komme ind i havnen, måtte skibet snige sig uden om et par store isbjerge. Ved 9-tiden om formiddagen lagde vi til ved kaj. Vi gik straks op til kirken, hvor vor guide Christian i forvejen havde adviseret et medlem af menighedsrådet til at lukke op for os og til at fortælle om kirken.

Det er en ret beskeden træbygning uden tårn, men med en klokkestabel udenfor. Ved alle rækker

af kirkebænke var der lysestager med levende lys. Grønlandske og danske salmebøger blev delt ud. Vi sang en kendt dansk salme på grønlandsk og så et par danske salmer med menighedsrådsdamen og Christian som forsangere. Så gik vi en tur til museet, hvor vi så billeder fra det gamle Godhavn, perlebroderede kvindedragter med sælskindsbukser og læderkamikker og mandsdragter med hvid anorak og bjørneskindsbukser, og meget mere. Der er en stor fangst af krabber her fra byen. Jeg spurgte museumsbestyreren om man kunne købe krabber her. Jeg havde i forvejen sikret mig, at jeg kunne

opbevare dem i skibets fryserum indtil hjemrejsen. Vi blev henvist til en blå bygning tæt ved fiskerihavnen. Da Inga og jeg kom derhen, så vi dem, de har meget lange ben, men ingen kraftige kløer. Det er vist dem, man kalder "king crabs" i USA. Mange hundrede krabber blev fra et kubikmeter stort netbur hældt i store rullende plasticcontainere. De var alle levende. Jeg spurgte fiskerne, om jeg kunne købe nogle af dem. Javist, de kostede 40 kroner kiloet, men de var jo altså rå og levende. Jeg var interesseret i at købe nogle kogte, så vi gik ind i fabrikken og spurgte om vi kunne købe kogte krabber. Vi blev henvist til bestyreren, som sagde, at den mindste mængde vi kunne købe var en kasse med 9 kg krabber. Det var for meget til os. Han henviste os så til butikken. Vi gik så til Pilersuisoq.

Igen et imponerende supermarked for denne by på ca. 1000 indbyggere. Der var ingen krabber i køledisken. Vi spurgte så en af ekspedienterne efter krabber. Han fandt ud af, at de lige havde fået en ny forsyning og hentede så nogle 9 kg kasser fra lageret. Indholdet blev så hældt ned i frysedisken. Det var vakuumindpakkede krabbahalvdele, der vejede ca. et kvart kg hver. Prisen var 45 kroner for hver. Jeg købte nogle pakker og desuden et par pakker moskusokse kotelet til brug for en god middag hjemme hos os.

Jeg må tilstå, at jeg var en smule betænkelig ved krabbekøbet. Krabber er stærkt overbefisket.

Bestanden er truet af kollaps. Hjemmestyrer har indført kvotaordninger, men de bliver ikke overholdt og heller ikke kontrolleret. Det samme gælder flere andre dyr. For eksempel er der en stor fangst på lomvier. På mange fuglefjelde, der tidligere var tæt befolket af lomvier, findes der ikke mere en eneste af dem. Redepladserne er overtaget af måger. Lomvier får kun et enkelt æg hvert 2. til 4. år. De har derfor kun en meget ringe formeringsevne og er derfor stærkt udsat for udryddelse. Tidligere roede fangerne ud i kajak til lomviområderne, hvor de blev skudt med bue

og pil. Nu har alle fangere motorbåd og riffel. Deres fangstproduktivitet er øget enormt. Men de dumme lomvier har ikke øget deres formeringsproduktivitet tilsvarende. Et klassisk eksempel for problemerne for fangst og fiskeri i moderne tid. Hjemmestyret har indført fredningsperioder og kvotaer, men de færreste grønlandske fangere drømmer om at overholde dem, og ingen myndighed overvåger fangsten. Sandsynligvis er den lokale politibetjent, hvis der overhovedet er sådan en i bygden, selv en ivrig lomvijæger.

Det kan være svært at bedømme størrelsen af isbjerge, når man ikke ser noget, man kan sammenligne størrelsen med. I reglen undervurderer man den. Men her i Qeqertarsuaq så vi et isbjerg i havet et godt stykke bag byen. Det giver et bedre indtryk af, hvor mægtige de er.

(Billedet er fra Eriks video)

Spækhugger (CFM)

Hvalblåst (CFM)

En gruppe af vort selskab tog ud på en længere vandretur bl.a. til Arktisk Station, et

biologisk forskningscenter, der tilhører Københavns Universitet. Da vi ikke havde mulighed for at komme ind på stationen, opgav jeg denne tur. Det gjorde Inga også, fordi hun havde overanstrengt sit bentøj ved turen forbi Paul Emile Victors hytte ved Egi-gletscheren. Vi skyndte os derfor tilbage til skibet for at få vore indkøb anbragt i fryserummet. Vi sejlede fra Qeqertarsuaq ved firetiden om eftermiddagen. Vi så på afstand hvaler lege i vandet. På et fjeld ved vandkanten blev en fanget hval opskåret. Disko-bugten var fyldt med fantastiske isbjerge.

7. dag. Ittileq.

I dag skal vi besøge en lille bygd med blot ca. hundrede indbyggere. Ittileq ligger 50 km syd for Sisimiut og noget nord for indsejlingen til Kangerlussuaq-fjorden. Byen har en dansk lærer, som Christian kender. Via mobiltelefon har han aftalt besøget i bygden med læreren, som ville vise os byen, tage os hen til sine slædehunde og til skolen.

Han havde også arrangeret kaffemik for vort selskab fordelt på fire grønlandske hjem. De færreste i byen taler dansk. Børnene lærer det dog allerede fra første klasse. Læreren havde derfor udvalgt 4 børn, der skulle følge med grupperne til de fire hjem for at virke som tolke. Det var hans mening, at det skulle virke som en udfordring for børnene, som ikke til daglig havde mulighed for at afprøve deres dansk-kundskaber. Det skulle også være en udfordring for den ret sky og tilbageholdende befolkning, der ved sådanne arrangementer fremover kunne skaffe sig en ekstra indtægt på basis af den stigende turisme.

Skolen i Ittileq

Der er det specielle ved bygden, at Grønlands seneste landsstyreformand – altså nærmest statsminister – stammer fra denne bygd. Det var nok også grunden til, at dronningen med mand, kronprins og prinsesse Mary besøgte bygden ved deres seneste Grønlandstur. Læreren fortalte morsomt om dette besøg, der var blevet aftalt i god tid forinden. Til hans store forundring blev der overhovedet ikke gjort nogen foranstaltninger i ugerne før besøget. Først klokken ti om aftenen før besøget, gik folk i gang med at male deres huse. Han sagde, at det var typisk grønlandsk. Man vidste aldrig længere tid i forvejen om

vejret ville blive sådan, at et besøg kunne gennemføres. Og der var jo ingen grund til at forberede noget, før man vidste, om det blev til noget. Byen nåede dog at se flot ud, da de kongelige ankom sammen med landsstyreformand Enoksen. Bygdens indbyggere er ret kongetro. Alle har billeder af kongefamilien i deres hjem. Alligevel syntes læreren, at besøget blev lidt af et flop. De kongelige opholdt sig der én time, nåede kun at hilse på enkelte af indbyggerne og var så væk igen. Vi var med læreren i skolen, der har 30 elever og 5 undervisere. Foruden den danske lærer og dennes danske kone tre grønlandske lærere. Eleverne går her op til niende klasse. Den sidste klasse – den tiende – tilbringer de på kostskole i Sisimiut. Ittileq er en del af Sisimiut kommune.

Skolelokalerne var ganske moderne. Der var TV i alle klasserum. Læreren beklagede dog, at de manglede udstyr til fysik- og kemiundervisning, som han anså for meget væsentlig for børnenes udvikling. Der er også stor lærermangel i Grønland. Denne skole med sine 5 undervisere opfylder dog det normerede.

Vi var så til kaffemik. Huset, som vi blev ført til af en skolepige, der skulle være vor tolk, var som de fleste i bygden delvis fremstillet af præfabrikerede elementer. Det stod på pæle, dels af hensyn til det ujævne terræn, dels for at forhindre, at permafrostlaget under huset blev tøet op, idet det ville få huset til at synke ned i mudder. Huset havde alle de fornødenheder, som vi finder i et almindeligt dansk hus.

Vaskemaskine, tørretumbler, køleskab, stor fryser. Der var flere soveværelser. Stuen var et stort alrum med en køkkenafdeling i den ene ende med moderne køkkenmoduler og elektrisk

komfur. Gulvet var et laminatgulv. Der var tæppe på. Der var en sofagruppe og et spisebord med gode stole omkring. Væggene var malet lyseblå. Der var mange billeder og fotografier på væggene og lidt nips her og der. Der blev budt på flere slags kager og lagkage samt på god kaffe. Værtinden stod op under hele seancen med skolepigen ved siden af. Begge ret generte. Vi spurgte om der ikke var en mand i huset. Han sov, fik vi at vide. En ca. otteårig datter kom til noget senere. Desværre var der ikke meget kontakt. Forhåbentligt bliver det bedre, når et sådant arrangement bliver gentaget senere hen. På vej ned til Zodiaken, der havde bragt os til bygden, lagde jeg mærke til, at en mand med fjernsynsudstyr fulgte os. Da jeg spurgte ham, fortalte han, at han var fra Grønlands TV, der ville lave en udsendelse om dette besøg. Det var nok landsstyreformand Enoksen, der havde trukket i trådene. Både læreren og TV-manden fulgte med ud til skibet, hvor de deltog i frokosten. Efter frokosten gav læreren et meget spændende lysbilledforedrag om sin tilværelse i i Grønland. Han var efter sin læreruddannelse blevet tiltrukket af den grønlandske natur og var nu i Grønland på femte år sammen med kone og børn. I Ittileq har han været i over 3 år. Han føler en stærk mission i at opdrage ikke blot børnene, men også de voksne, så de bliver bedre i stand til at møde et moderne samfunds udfordringer.

Til middag, den sidste før hjemrejsen, var der et festmåltid med blandt andet moskusoksesteg. Det smagte fortræffeligt, meget mørt, lidt som okse, dog noget vildtagtig. En dame blandt de rejsende havde fødselsdag. Det blev fejret med stor fødselsdaglagkage. Hele besætningen kom og sang fødselsdagssange omkring hendes bord. Hun var rørt til tårer. Senere fik vi alle et stykke af lagkagen. Det var faktisk en Sachertorte. Efter middagen havde vi vort sidste informationsmøde oppe i panoramaloungen. Vi fik nu at vide, at vi skulle have vore kufferter klare til at blive hentet klokken halv seks om morgenen, samtidig med at vi skulle til morgenmad. Vi mødtes også på dækket, hvor der var opstillet borde med vin og pindemadder. Vi var ved at passere polarcirklen. Derfor skulle der fejres polardåb. Vi fik alle et fint diplom som minde om denne begivenhed.

Polardåb

Fjelde i Kangerlussuaq-fjorden

8.dag Kangerlussuaq og hjemrejse.

Sidste tur med Zodiaken tilbage til
Kangerlussuaq lufthavn

I Kangerlussuaq er vi tættere på Nordpolen end
på København

Natten igennem sejlede vi gennem Kangerlussuaq-fjorden. Vejret var for første gang fuldstændig skyfrit. Solen skinnede fra nord på fjeldene på fjordens sydside. Nær munden af fjorden var fjeldene meget høje med stejle, spidse toppe med sne og gletschere i sænkninger mellem toppene. Det var utrolig smukt. Da vi vågnede om morgen var vi kommet til bunden af fjorden. Her var fjeldene afrundet af istidens gletschere og ret lave. Vi ankrede op. Foruden vort skib var der også et ganske stort italiensk krydstogtskib fra Venezia i fjorden. Mens vi spiste morgenmad, var vor bagage allerede blevet sejlet ind til havnen og kørt med lastbil til lufthavnen. René, Albatros Travels mand i Kangerlussuaq ventede på os med den gule bybus og kørte os til lufthavnen, hvor vi checkede ind med det samme. Der var tid til de sidste indkøb før afgang klokken 9,40 lokal tid. Fem timer senere, klokken 18,40 dansk tid var vi i Kastrup. Vi kørte hjem med taxa og nåede endda de mest nødvendige indkøb før lukketid.

Og nu er jeg færdig med at skrive om turen. Inga har taget flere hundrede fotos med sit digital-kamera . Nogle af dem er brugt her. Jeg har næsten fire timers video. Det skal redigeres i de kommende aftener. Vor dygtige og engagerede guide Christian har allerede lagt et antal fotos fra vor tur på www.christianfm.dk (CFM) Et par af dem er også brugt her. Desuden er der brugt nogle billeder fra en af de foregående ture med M/S Quest. (kilde: www.fynsgade.dk KJ).

På kortet kan man se de besøgte steder. (Eqi ligger lidt nord for Ilulissat og Ittileq lidt syd for Sisimiut)

.